

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Lju bljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 105.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. maja 1897.

Letnik XXV.

Internacionalni rogoborci zoper klerikalizem.

Krepko se je začela razvijati v narodih katoliška misel. Narodi čutijo, da so zagazili v bedo tudi po svoji krivdi. Dali so se preslepiti z liberalnimi frazami o svobodi in napredku, a namesto svobode so našli tlačanstvo, namesto napredka nazadnjaštvo. Kaj pomaga svoboda, ki jih je tisoč in tisoč osvobodila le imetja? Kaj napredek, ki jim je vzel le vero? Da, tisoč je sedaj svobodnih vsega, ki so poprej imeli na rodni zemlji miren kot, in tisoč jih je, ki tavajo po tuji zemlji brez nebes sedanjih, in brez upa in vere v onostransko življenje. To sta jim dala svoboda in napredek. Narodi so začeli spoznavati svojo osodno zмотo in vračajo se h krščanstvu, k oni svobodi in k onemu napredku, ki ju da resnica. Seveda ta povrat ni lehak. Temne sile, ki so pahnile človeštvo v toliko bedo, te sile še delujejo in tirajo uboge trpine še dalje po poti pogube v brezčutni materijalizem.

Krščansko misel, ki se je začela vzbujati v srcih, duše in moré, klevetaje zoper krščanstvo, grde cerkev in slikaje pred očmi prepalih množic v ozadju krščanstva črno pošast — klerikalizem.

„Klerikalizem, evo, sovražnik!“ Ta klic masona Gambete odmeva v sto in sto inštitucijah, vlivajoč v srca strupno sovraštvo do krščanstva. Ta klic je bojni klic vse socialne demokracije. In ta klic so povzeli zadnji čas tudi — učitelji!

V Slovencih je „Učiteljski Tovariš“ že prešla leta besnel zoper klerikalizem. Odkar ga je pritiskala na „vzravnani tilnik“ močna „višja roka“, pitajil se je sicer nekoliko, a besnost njegova vendar še vedno sika v kratkih odduških iz vsega lista in iz vsake številke. Navdaja ga veden strah, da bi utegnili klerikalci šolo „poklerikalizirati“ (št. 9.). (Seveda, to bo strašno, ko bo šola — „poklerikalizirana“, saj je že ime samo strašno!) „Solški viharji, tako pravi dalje, se bode torej prav kmalo vzdignili in klerikalci bodo tolkli po železu toliko časa, dokler bo količkaj vroče. Stara pesem o „brezverski šoli“ se bo torej zopet kmalu začela... Vendar pa tako hitro in brez napore se pa boj za šolo ne bo končal. Pušice, ki jih bodo metali klerikalci na šolo in učiteljstvo, bodo napredne stranke še krepkeje odvrčevale, kajti združenim nazadnjaškim strankam stoji nasproti še vedno trdna falanga poštenih šolskih prijateljev. Tem se bo pridružilo tudi vse avstrijsko napredno in svobodomiselno učiteljstvo, katero se ne bo nikdar prostovoljno vpognilo klerikalni lgi.“

To je „prognoza“ glasila slovenskega učiteljstva o novem boju. A da bi kdo ne mislil, da je rogoborstvo učiteljstva samo utopija, prinaša isti „Učiteljski Tovariš“ v vestniku naslednje blagovestje slovenskim učiteljem:

„Okrajno učiteljsko društvo graške okolice je izdalo meseca sušca oklic, v kojem vabi slovanska učiteljska društva k združenju z nemškimi učiteljskimi društvi, da bi z združenimi močmi se branili proti bolj in bolj vsiljavajočemu se klerikalizmu. Med drugim pravi

ta oklic tudi to-le: Sollen wir sie (klerikalce) nachhaltig bekämpfen, sollen wir ihre ununterbrochenen Angriffe wirksam zurückschlagen, so müssen auch wir einig werden, müssen wir im heissen Streite gegen sie alles uns sonst Trennende vergessen, dürfen wir weder deutsch noch slavisch sein, sondern müssen einzig und allein uns als Lehrer fühlen... Jeder soll sein Volk lieben und hochachten, jeder seine Muttersprache pflegen — aber die Freiheit der Schule vom geistlichen Zwange ist international. Geistliche Herrschaft bedroht die Bildung aller Nationen, daher ist es unsere Pflicht, einig zu sein in der Abwehr.“

Da so te besede vzete „Učiteljskemu Tovarišu“ iz srca, razvidno je iz tega, da je nekatere razstavke razprl, a še bolj iz pisave njegove. Ironično piše o „klerikalni pedagogiki“, o „naših klerikalnih prijateljih“, s studom o „črnem gornjeavstrijskem deželnem zboru“, ki je bojs „učiteljstvu“ namesto kruha ponudil kamenje“, pa o „dobi dr. Ebenhochovi“.

Veseli se, da so socialisti postavili v občini Zuckmantel nadučitelja za volilnega moža, ne zato kakor da bi bil socialist, temveč ker so ga volili, „da preprečijo izvolitev klerikalnega kandidata“. Obsoja z vsem učiteljstvom, da je prišel v disciplinarno preiskavo meščanski učitelj Karol Kreisel, volilni mož socialnih demokratov, ker to „strahovanje žuga šlezijškemu učiteljstvu uničiti najhujšega bojevnika za novo šolo“.

Radosti ga, da so „proti premembi sedanjega šolskega zakona generali, ki nimajo zaupanja, da bi verska šola dajala toliko izobrazenosti, kolikor je je želeti, da je imajo mladeniči, ki pridejo k vojakom“. (Št. 9.)

Ves ta strah, in stud, in veselje, in radost v — jedni sami številki!

Ni torej dvoma, da se snuje internacionalni boj „vsega avstrijskega naprednega in svobodomiselnega učiteljstva“ zoper — klerikalizem!

Mi, kakor smo že jedenkrat povedali možem okolo „Učiteljskega Tovariša“, se tega boja nikakor ne strašimo, zakaj prepričani smo, da se borimo za sveto stvar, in prepričani smo, da stoji za nami — narod.

Naš program je le ta: Narodi se morajo vrniti k praktičnemu krščanstvu. A nikdar ne bodo narodi krščanski, če ne bodo poprej krščanske šole. Krščanska šola pa je po naših načelih tista, ki je v njej vzgoja versko-nravna, krščansko-verska in krščansko-nravna. Šole morajo učiti, a morajo tudi vzgajati. V njih torej nič ne sme biti proti veri in nič proti pravim; nasprotno vse mora biti po veri, vse po pravim. Kaj pa je po veri, kaj po pravim, o tem gre sodba in skrb po božjem zakonu cerkvi. Zopet pa je ta sodba o šolah in ta skrb za šole nemogoča, če se cerkvi ne dajo v šoli one pravice, ki jih vedno tirajo papež in škofje.

Toraj te pravice moramo in hočemo priboriti cerkvi.

Sedaj pa vprašamo „Učiteljskega Tovariša“, da se bomo borili z odprtim vezirjem:

1. Ali „Učiteljski Tovariš“ te pravice katoliške cerkve imenuje — klerikalno igo?

2. Kaj je svobodomiselnost, kaj napredek, ki ju „Učiteljski Tovariš“ odreka klerikalcem, a prisvaja učiteljstvu?

Ker imenuje klerikalizem črn, pove naj, kaj je belo, potem pa naj se začne — internacionalni boj!

Državni zbor.

Dunaj, 9. maja.

Ministri oproščeni.

Končana je tridnevna šaloigra, v kateri so nastopali nemški Siegfriedi in Winkelriedi s topim kopjem in zbrušeni meči, vihteč pesti in temnih pogledov v obrambo globoko užaljene matere Germanije. Šumni viharji so se polegali, razvlekli temnosivi oblaki nad ministerskimi glavami, spehani in utrjeni sede levičarji raznih barev v redkih vrstah na svojih sedežih ali pa si izražajo sožalje na hodnikih, kajti nekrvava bitka je končana in odločena proti nemški patentovani oholesti. Dr. Kaizla predlog, da zbornica preide na dnevni red, je bil včeraj sicer le z 203 glasovi proti 163 vsprejet, torej s 40 glasovi večine, toda večina bi bila mnogo večja, ko bi se bilo glasovalo proti zatožbi kot taki. Z levičarji so namreč glasovali nemški veleposestniki, Italijani in antisemitje, dočim so se na desnici nekateri Tirolci odtegnili glasovanju.

Prvi včerajšnji govornik dr. Gross je ponavljal stare misli v novi obliki ter zapretil ministrom, da se bodo Nemci posluževali vseh sredstev proti njim ter vlado prisilili, da odstopi.

Vidi se, da Nemcev ni toliko ogorčila jezikovna naredba, kakor to, da so potisnjeni v manjšino.

Grof Dubsky v imenu ustavovernega veleposestva izjavi, da sicer obžalujejo in grajajo jezikovni naredbi, vendar pa se ne bodo poslužili skrajnega sredstva ter glasovali proti obtožbi za dnevni red.

Dr. Menger se je malone dve uri trudil, da bi iznova navdušil in zbral oplasene in razpršene levičarske oddelke v močno falango proti desnici in vladi. Mož uporablja vso svojo govorniško zmožnost in nenavadno zofistiko, meče rakete na levo in desno, toda iskre ne ukrešejo ognja, kajti utrjeni in topi so že živci njegovih poslušalcev, katerim z živimi bojami opisuje žalostne posledice jezikovnih naredb za nemški narod, osobito doslužene podčastnike.

Dr. Susteršič nato v imenu slovanske krščansko-narodne zveze izjavi med živahnim odobravanjem slovanskih poslancev:

Visoka zbornica! V imenu slov. krščansko-narodne zveze imam čast to-le izjavljati:

Nam se zdé današnji predlogi samo kot dejanje zbornične taktike. Vender pa nočemo obravnavati teh predlogov s tega stališča, marveč se stavimo na tisto stališče, ki je z ozirom na zatožbo, trdečo, da se je žalil neki zakon, jedino opravičeno, na stališče pravice in zakona.

S tega stališča pa nikakor ne prihajamo k tistim posledicam, katere hočejo izvajati tožitelji. Mi smo mnogo več trdno prepričani, da se po zadevnih naredbah ne samo ni žalil zakon, marveč da je vlada z njim izvršila svojo ustavno dolž

5-25

nost. (Prav res!) Prvi in najplemenitejši zakon je državni temeljni zakon, katerega bistveni del je XIX. član o splošnih državljskih pravicah in zaprisežena vladna dolžnost je, da podeli temu članu praktično veljavo v vseh kraljestvih in deželah naše države. (Dobro! na desnici.)

Zato pozdravljamo te določbe z zadoščenjem in zahtevamo od vlade, da vstraja na potu, ki ga je nastopila s toliko srčnostjo, silo in močjo, in vzlasti, da podeli praktično veljavo določbam imenovanega člana XIX. tudi v onih kraljestvih in deželah (Čujta! na levi; živahna pohvala in ploskanje na desni. Klici na levi: Kako raste poželjivost!), kjer prebivajo Slovenci, Hrvatje in Rusi, (Ponovljeno odobravanje in ploskanje na desni. Klici na levi: Rusi, to je dobro! Povejte to Poljakom! — Sum traje dalje časa. Posl. Spinčić: Naši vojaki so dobri in tudi naš denar! — Nemir traje dalje) in zahtevamo s tem popolno in jednako narodno pravico za vse narode naše domovine (Klici na levi: Tudi za Ruse!).

Samo z odločno izvršitvijo te ravnopravnosti (Klici na levi: Tudi pri Poljaki?) bo mogoče, da se vstvari mesto za velike gospodarske in socialno-politične državne naloge (Prav res! na desni).

H koncu izražamo svoje posebno zadoščenje zato, da se je z zadevnimi jezikovnimi naredbami češkemu bratskemu narodu dal mali del njegovega dobrega prava. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) Mi bomo glasovali za prehod k dnevnemu redu. (Zopetno živahno odobravanje in ploskanje na desni.)

Dr. Scheicher sicer, rekli bi, odveč in brez potrebe naglašala solidarnost kršč. socialistov z ostalimi Nemci v narodnih vprašanjih, ob enem pa ostro biča nemškoliberalce, ki so izročili svoje sorojake in druge narode na Ogerskem na milost in nemilost Mažarom, Avstrijo pa židovskemu vplivu in kapitalu.

Govornik naglašala, naj se že vendar poležejo narodnostni prepiri ter prične resno delo za kmeta, obrtnika in delavca.

Konečno govorita grof Falkenhayn kot generalni govornik desnice in dr. Kindermann v imenu leve. Prvi med vednimi ugovori očita Nemcem s Češkega, zakaj se nočejo učiti drugega deželne jezika. Slabo znamenje za nemški narod, da se bojé celó kacega češkega pisarniškega služabnika. Obtožba ministrov je le parlamentarna taktika brez vse resnosti. Konečno govornik med velikim šumom oponaša levičarjem, da hodijo v Draždane prodajat svoje nemštvo, kar se gotovo ne strinja z avstrijskimi čutili.

Dr. Kindermann nato skače in se vrti, kakor predrzen grabec na prosišču. Nato je bilo glasovanje. Ko glasujejo z desnico Dipauli, Ebenhoch in Kaltenegger, zasmehujejo jih liberalci.

Znani Szajer glasujoč s tovariši za desnico zakliče: Kot član manjvrednega naroda! Da!

Odseki.

Zbornica je včeraj vendar volila pet novih odsekov. V justičnem odseku 24 članov sta izmed naše zveze dr. Klaič in Winicki; v peticijskem 24 članov Biankini in dr. Žitnik; v imunitetnem dr. Ferjančič, ki je določen načelnikom, in dr. Trumbić; v davčnem 36 članov Ochymowicz, Pogačnik, Zore; v legitimacijskem dr. Ferjančič, dr. Laginja in Wahnianin.

Primorske stvari.

Bila je že blizu 4. ura popoldne, ko hoče na zahtevo levičarjev predsednik sejo zaključiti. Naši člani parlamentarne komisije so prisilili Kathreina, da je otvoril debato o nujnih predlogih dr. Gregorčiča, dr. Laginje in tovarišev.

Dr. Gregorčič v svojem nad poldrugo uro dolgem govoru najprvo obžaluje, da sta ta dva nujna predloga tako pozno prišla na vrsto. Govornik potem obširno opisuje ter z dejstvi utemeljuje in dokazuje neznosne razmere na Primorskem, osobito na Goriškem, koder vlada v javnem političnem življenju italijanski terorizem. Tu slavé kot narodne malike može, ki niso skrivali svojega protiaustrijskega mišljenja. Jeden takih je bil Favetti, obsojen na več let, pomiloščen in z naudušenjem vsprejet v Gorici ter nameščen kot občinski uradnik. Hodil se je o mnogih prilikah nauduševati za Italijo v Palmu novo, ako so mu bila avstrijska tla prevročá pod nogami. Pokopali so ga Goričani na mestne troške, hoteli so mu še spomenik postaviti, a vlada

je prepovedala. Taki in jednaki iredentovci so vzorniki sedanji mladini, ki se vzgaja v italijanskem duhu.

Italijani vedno naglašajo italijanski značaj mesta Gorice; to je poudarjal tudi sedanji mestni župan ob svojem nastopu. Toda Gorica je na slovenski zemlji, ločena zemljepisno in gospodarski od italijanskega sveta ter odvisna od Slovencev v vsakem pogledu. Na stotine slovenskih družin se odtuji svojemu rodu vsled pritiska italijanskih mogotcev. Govornik našteva dolgo vrsto slovenskih družinskih imen, katere Lahi prištevajo svojim. Ne da bi občine zelee ali zahtevale, prevajajo Lahi slovenska imena vasij. V Gorici skušajo preprečiti slovenske propovedi in petje, slovenskih porotnikov nočejo, češ, da morajo vse obravnave biti v italijanskem jeziku; torej Slovence morajo soditi Italijani. Vsak najmanjši izgređ med Slovenci Italijani pretiravajo ter slikajo s kričečimi barvami; ako pa ničesa ne vedó, pomagajo si z domišljijo ter črnijo in obrekujejo slovensko ljudstvo. Italijanski časniki že vladi delajo preglavice. Pri vsaki priliki Italijani izživljajo Slovence z raznimi psovkami. Govornik našteva mnogo slučajev in izgređev. Celó vojaški novinci slovenski niso smeli v mesto na nabor in so se morali vrniti.

In zakaj vse to? Ker imajo Italijani popolno prostost; vzrastel jim je greben, ker oblastva vse to mirno opazujejo. To je zakrivil vladni zistem. Ljudstvo je do skrajnosti vznemirjeno in obupano.

Mej tem govorom so Italijani vedno ugovarjali ter sikali, češ, da ni res, da je pretirano, zlagano itd. Najbolj puhajo Lenassi, Verzeznassi in Angeli, ki celo v zbornici z rokovicami varuje roke pred solnčnimi žarki.

Predsednik Kathrein opetovano opozarja govornika, naj okrajša svoj govor z ozirom na pozno uro; slovenski in hrvatski poslanci odločno ugovarjajo, da se govorniku krati pravica, dočim so levičarji cele tedne in dneve mlatili prazno slamo. Predno govornik konča svoj govor, predsednik zaključí sejo, ki je trajala 7½ ure. Jutri se debata nadaljuje; ob enem pa pride na vrsto pogodba z Bolgarijo.

Pozabljeni Dolenjci.

V državnem proračunu za l. 1897 nahaja se med drugimi tudi sveta 80.000 gl. za brezobrestna posojila v namen ponovitve po trtni uši uničenih vinogradov.

Ker se je oglasilo za dobavo takih posojil toliko vinogradnikov, da navedena svota nikakor ne zadostuje ustreči prositeljem, podala sta se gg. poslanca Pfeifer in Povše dne 30. aprila do g. referenta v kmet. ministerstvo — g. poljedelski minister je bil odsoten z Dunaja — ter sta toplo priporočala, da bi se primerno zvišala ta svota.

Dotični minist. svetnik obljubil je storiti vse, kar je v njegovi moči.

Poslanec Pfeifer nameraval je v tej zadevi staviti v zbornici nujni predlog, s katerim se vlada pozivlje preskrbeti povečanje za brezobrestna posojila potrebnega kredita.

Ker je pa uloženih silno veliko drugih predlogov, ki se imajo obravnavati po vrsti, v kateri so uloženi, bi bil prišel ta predlog prepozno v razpravo in bi se vsled tega stvar predolgo zavlekla.

Da se pospeši ta zadeva, opustil je poslanec Pfeifer staviti v zbornici nujni predlog ter namesto tega napisal „kratko spomenico“, katero je izročil dne 6. t. m. gosp. poljed. ministru, ki hoče ta spis porabiti za prilogo pri svoji akciji pri finančnem ministru.

To spomenico priobčimo približno tu v glavnih potezah:

Ko se je bila prikazala na Dolenjskem filoksera (trtna uš), storilo se ni dolgih 10 let nič, da bi se odpomoglo prizadeti škodi, sami iz svoje moči pa si vinogradniki tudi niso znali pomagati. Zalostni, bedni položaj dolenjskih vinogradnikov izpoznamo še le, ako pomislimo, kolika ogromna svota dohodkov je izostala, koliko narodnega premoženja se je izgubilo zbok trtné uši tekom 15 let! Te obupne razmere je vsaj nekoliko olajšal zakon z dne 28. marca 1892, kateri dovoljuje pomoči potrebnim posestnikom brezobrestna posojila za ponovitev vinogradov. Pogum prebivalstva se je zopet oživil, vinogradniki lotili so se regeneracijskega dela, zanašajoč se na obetano brezobrestno državno in deželno posojilo, katero jim je bilo zagotovljeno po gori omenjenem zakonu, ter so osobito v preteklej zimi napravili prav mnogo novih nasadov.

V ta namen so si ljudje deloma izposodili denar, deloma pa so delavcem dolžni ostali plačo, češ bomo že plačali, ko dobimo državno in deželno posojilo, katero nam — tako so upravičeno mislili — gotovo ne izostane.

Toda velika večina, kakor se mi zatrjuje, ni postala deležna teh posojil, in le razmerno malo jih je, katerim so dovoljena; tako so mi n. pr. pravili, da je izmed 470 prošelj v polit. okraju krškem uslišanih le 145, 131 jih je definitivno odbitih, 194 pa jih je c. kr. okr. glavarstvo v Krškem vnovič predložilo deželni vladi kranjski v uvaževanje.

Ubogi ljudje so zdaj v največji stiski in zadregi, vrh tega jim še grozijo tožbe in eksekucije. Ker so izpolnili pogoje t. j. ponovitev, zlasti drago rigolanje, mislili so si, da morajo dobiti posojilo — ljudstvo je bilo torej takorekoč zapeljano, in sicer od onih javnih organov, kateri so imenovane zakone objavili in s tem prigovarjali ljudem zasajevati opustošene vinograde.

Velika in občna nezadovoljnost, ki je zavladovala nad tem postopanjem, škoduje v prvi vrsti ugledu oblasti, in sl. vlada je po tem takem moralno obvezana, da odstrani vzrok ljudske razdraženosti, in dovoli posojila. Vlada bi morala vendar še vesela biti, da so ljudje dobili pogum za ponovitev vinogradov, saj bode imela korist od tega i država sama (zemljiški in vžitinski davek od vinogradov in od vina, večji konsum tobaka, soli, piva i. t. d. če si vinogradniki zopet opomorejo). Opomniti pa treba, da so v pretečenem letu še druge nezgode poojstrile itak slabe gospodarske razmere v nekaterih občinah polit. okr. Krškega: brezprimerno grozna toča je vničila polja in nove trtne nasade, ki so bili napravljeni skrajnim trudom in z večine izposojenim denarjem; nadalje so opetovane povodnji (Krke in njenih pritokov) opustošile travnike in polja; radi svinjske kuge je morala prenehati prašičja kupčija — vsahnili so bili tedaj vsi viri, iz katerih zajemlje naš kmet svoje dohodke. V imenu prizadetih občin obrnil sem se jaz pismeno in ustmeno do sl. vlade za izvanredno podporo — žalibog brez uspeha.

V sosednem okraju brežiškem, kjer so bile slične nezgode, dobili so oškodovani posestniki podporo v denarji in živilih (semenih) — Krški okraj pa ni dobil nobene podpore. Ta razlika v postopanju, katera je radi bližnje sosesčine obče znana, vzbuja pri narodu nemalo ogorčenost.

Ako so se torej pridružile vničevanju, katero pouzročuje trtna uš, še druge nezgode l. 1896. (toča, povodnji, slaba in nezrela letina, prenehanje živinske trgovine) — dokazano je pač do cela, da je prebivalstvo pomoči skrajno potrebno in da so prošnje za brezobrestna posojila in za državno podporo popolnoma opravičene in stvarno podprte. Naj blagovoli tedaj Vaša Prezvzišenost v pošte — in ozir jemati označene razmere ter milostno uslišati prositelje za brezobrestna posojila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. maja.

Jezikovna naredba in z njo združena obtožba ministrov je sicer s sobotno sejo dognana stvar, kajti stranke na desnici so s 40 glasovi večine pokazale nemško liberalnim in nacionalnim zagrizencem, da se o slovanskih narodih v Avstriji ne more pisati: Bili so. Člani Badenijevega kabineta bodo sedaj lahko svobodneje dihalí, nemški uradniki na Češkem bodo pa morali hote ali nehote vzeti v roke nemško-češko slovnico in se pripravljati na odločilni trenotek. Seveda bodo nemški kričači rogovilili še nekaj časa, vendar stvar je že popolno rešena, akoravno obrusijo vse jezike in pete. Vkljub temu navajamo odlomek govora poslanca, ki se je mej drugimi posebno vroče potegoval za nemško zagrizenost, namreč posl. Russa. Ta mož je namreč izjavil dne 18. jan. 1894 v seji deželnega zbora češkega, da se pritožuje nad onimi, ki so se posvetili skupnim deželnim zadevam in niso večji obeh deželnih jezikov. „Jaz mislim“, pravi posl. dr. Russ nadalje, „da bo prišel čas, v katerem se bo to zgodilo, in sicer čas, v katerem bodo Nemci ravno s tem toliko mogočnejši postali v deželi kakor so dandanes. Poglejte samo v našo sosedno Moravsko, kjer je vešč vsak Nemec v javni službi češkega jezika in to znanje drugega deželne jezika je pomagalo Nemcem do sedanje moči na Moravskem. Vsak Nemec, ki se posveti javni službi, bodi vešč tudi češkega jezika“. Te baze, da ponovimo še jedenkrat, je

govoril pred tremi leti posl. Russ, ki je sedaj toliko vedel povedati o „sramotanju in poniževanju Nemcev ter njihovih krivicah“. More li grof Bađeni navesti klasičnejšo pričo za svoje „Nemcem sovražno, Nemcem poniževalno delo“, kakor je ravno posl. dr. Russ s svojimi sodrugi?

Volitve na Hrvaškem. Iz občine Lipovac objavljajo listi nastopno vest, katere bi nikakor ne mogli verjeti, ko bi se ne nanašala na onostransko polovico. Učitelju in učiteljici je vlada prepovedala občeovati z ondotnim župnikom, ker je namreč — opozicionalec. — V isti občini je notar pozval k sebi vse volilce ter jim v občinski pisarni predložil v podpis neko pismo, o katerem je trdil, da je prošnja za prosto prepustitev paše v gozdu Topolovac. Kmalu so pa izvedeli neuki volilci, da so se s svojimi podpisi zavezali, glasovati za vladnega kandidata. Volilcem pa, ki so poprej prebrali dotični spis in torej niso hoteli podpisati, je pretel z davčno eksekucijo. Kaj takega je mogoče le pod Banfiyjevo vlado. — V Zagrebu so našli 2579 volilcev, za 524 več, kakor leta 1892. V prvem in drugem okraju kandiduje vladna stranka dr. Pliverića in dr. Speveca. „Dotični ukaz za prireditve volilskih shodov se objavi kar najprej,“ se glasi zadnji stavek vladnega poročila o volilnem gibanju.

Pruska poslanska zbornica, o kateri se je svojedobno zatrjevalo, da kmalu zaključi sedanje zasedanje, bode zborovala najbrže do poznega poletja. Obravnavala se bode namreč novela k družbenemu zakonu, kar bo zahtevalo gotovo mnogo prav burnih sej. V predlogi se nahaja poleg določbe, da je odpravljena prepoved zveze političnih društev, tudi določba, ki omejuje udeležbo nepolnoletnih oseb pri političnih zborovanjih. Ako se pa hoče uveljaviti taka naredba, je treba spremeniti član 29. ustave, ki slóve: Vsi Prusi imajo pravico, brez dovoljenja kakega oblastva mirno in brez orožja udeležiti se zborovanj v zaprtih prostorih. Pri takih spremembah ustavnih določb je pa treba posebnega parlamentarnega postopanja. Pred vsem ne sme tak zakonski načrt biti predložen obema zbornicama istodobno ali pa drugi zbornici takoj po prvem glasovanju v prvi zbornici; v drugo zbornico sme še le dospeti, ko ga je definitivno vsprejela prva zbornica. Glasovati treba v vsaki zbornici dvakrat, vendar pa zadostuje vselej absolutna večina. K temu je še pripomniti, da mora preteči mej prvim in drugim glasovanjem vsaj 21 dni. S tem je torej pojasnjeno, zakaj bodo pruski poslanci tokrat dalje časa zborovali, kakor je bilo spočetka proračunjeno.

Italijanski prostovoljci igrajo v grško-turški vojski zelo nesrečno vlogo. Nekako tako ali pa še bolje kakor v bitki pri Adui, tekó tudi sedaj, kakor hitro zagledajo pred seboj sovražnika, in Grki se gotovo že kesajo, da so uvrstili v svojo armado take strahopetneže. „Junaška dela“ Amilcare Ciprijanija in njegove čete so še vsem v živem spominu in sedaj pripovedujejo listi že o drugem takem „slavnem“ dejanju. Poleg popolne nezmožnosti v boju, ne morejo ohraniti jedinstva v lastnem taboru. Mej poveljnikom Ricciotti, Garibaldi in Bertetom se je opetovano vnel prepir zaradi malenkostij, ki niso niti vredne, da bi se omenjale. Mej drugim se Garibaldi pritožuje, da nosijo prostovoljci druge „legije“ tudi rudeče srajce! Jedino dobro, kar je ukrenil Garibaldi, je vsekako to, da je natihoma pobral svoja kopita in jo popihal iz Aten v „blaženo in mirno“ domovino, da ni nihče vedel kedaj.

Oboroževanje Anglije proti Transvaalu se javlja vedno jasneje in zavzema vedno večje meje. Iz Plymoutha poroča „Daily News“, da je vojni minister že storil potrebne korake, da odpotuje v kratkem 30.000 mož dobro oborožene in z vsem preskrbljene pehote in 8000 topničarjev v Južno Afriko. Poprej smo že poročali, da je odpotovala angleška vojna uprava posadki v južni Afriki veliko množino streliva in drugih vojnih potrebščin in kažejo toraj vsa ta znamenja, da se Angleži nikakor ne mislijo šaliti. To je uvidela tudi transvaalska vlada. Ljudski zastop v Pretoriji je radi tega preklical znani zakon proti naseljevanju, ker je uvidel, da ni po godu mejnim državam in naselbinam, ki bi v najskrajnejem slučaju gotovo ne ostale Transvaalu neprijazne.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. maja.

(Birmovanje in kanonično obiskovanje v ljubljanski škofiji leta 1897.) Prevzvišeni gospod kne-

zoškof ljubljanski bodo obiskali letos nastopne duhovnije, oziroma delili zakrament sv. birme po tem-le konečno določenem vspredu: 29. maja Rovte nad Logatcem, 30. maja St. Jošt nad Vrhniko, 31. maja Dobrova pri Ljubljani. — Meseca junija: 18. Ig. 14. Golo, 15. Kurešček, 20. Fužine (Weissenfels), 21. Dovje, 22. Koroška Bela, 23. Breznica, 24. Lesce, 25. Zasip, 26. Gorje (posvečevanje altara), 27. Gôrje (birmovanje in kan. obiskovanje), 28. Koprivnik, 29. Srednja vas v Bohinju. — Meseca julija: 4. Kresnice, 5. Janče, 6. Prežganje, 7. Javor pod Ljubljano, 11. Brezovec, 24. Skocijan pri Turjaku, 25. Ribnica, 26. Poljane pri Ribnici, 27. Sv. Gregor pri Ortneku, 28. Želimlje, 29. Rudnik. — Meseca avgusta: 1. Naklo, 2. Kovor, 3. Predvor, 4. Kokra, 5. Velesovo, 7. Šmartin pri Kranju, 8. Škofja Loka, 9. Zalilog, 10. Sorica, 11. Selca, 12. Trata, 22. Borovnica (posvečevanje altara, kan. obiskovanje in birmovanje). — Meseca septembra: 5. St. Rupert (posvečevanje cerkve), 6. St. Rupert (kan. obiskovanje in birmovanje), 12. Zaplana (posvečevanje cerkve, kan. obiskovanje in birmovanje).

(„Katoliški Obzornik.“) „Slovenski Narod“ je v št. 104. prinesel o njem le to kritiko: „Katoliški Obzornik... glasilo borniranih Mahničancev, zagrizenih sovražnikov vsake prave umetnosti, drznih grdilcev odločno narodnih društev in brezstidnih psovalcev najodličnejših slovenskih mož... Obljublja, da bo moril naše najboljše književnike. To začenja že spis „Leposlovje fin de siècle“, kjer ubija sila modri lemenatarček E. Lampe — velikana A. Aškerca in drugove, pa dr. A. Ušeničnik, ki je vrgel v svoji filozofični (?) „oceni“ spise dr. Ivana Tavčarja na grmado, je polil najprej z gnojnico ter jih zažgal, češ: sedaj je dr. Tavčar ubit in njega spisi — „pozabljeni“... Vsi naši najboljši knjižniki so bili in so „liberalci“; to pa toli jezi črnuhe, da so izgubili v svojem fanatizmu že vso sramoto in zadnjo troho rodoljublja... Klerikaleci torej hotoma ubijajo naše slovstvo iz — zavidnosti in iz duševne impotence, duševnega evnuštva. Vidite, tako imamo sedaj v Ljubljani prediven trifolij: „Slovenca“, „Slov. List“ in — „Kat. Obzornik“! Če ti ne zamore vsega, kar čuti in dela po načelih napredka in „misli svobodne“, če nas ne za duše ti lemenatarski modrijani v enem letu z vsemi židovskimi, svetopisemskimi in framasonskimi citati, potem morajo klerikaleci obupati... Slovenci imamo neko vrsto ljudi, ki ni le strahovito zlobna, nego tudi grozovito neumna in hinavska. Na čelu vsem so seveda „estetični“ klerikaluhi, potem omejeni filistri, pa obupane, plesnjive in baš vsled tega vedno moralistične stare device... — Ker imamo še nekaj iztisov 1. št. „Katoliškega Obzornika“ na razpolago, bodi ta „ocena“ vsem pametnim izobražencem namestu vabila na naročbo! Zakaj „Narodove psovke so dobro znamenje za našo stvar.“ — Druga številka izide koncem junija.

Upravištvu in uredništvu.

(V ljubljanski škofiji) so razpisani: Kanonikat cesarske ustanove pri stolnici v Ljubljani; prošnja je nasloviti na c. kr. apostolsko Veličanstvo. — Kanonikat Flachenfeld-Wollwizev; prošnja je napraviti na deželni odbor kranjski. — Kanonikat baron Codellijev, katerega oddaja gospa baronovka Codelli, rojena baronovka Taufferer, kot varuhinja nedoletnega sina Antona Codelli, lastnika fidejkomisnega posestva Thurn pri Ljubljani. — Nadalje so razpisane župnije: Lučine, Kopanj, Ledine in Stockendorf, za katere je prošnje napraviti na c. kr. deželno vlado v Ljubljani; Šturije (prošnje na knezoškofjski ordinarijat v Ljubljani), Spitalič (prošnja na prečastitega častnega kanonika in dekana Janeza Oblaka v Kamniku), Polšnik in Loški Potok (prošnje na lastništvo patronskega posestva Grünhof, oziroma Ribnica). — Zadnji rok za vlaganje teh prošenj je 13. junij 1897.

(Vsprejem dijakov v vzgojevališče viteškega reda v Križankah.) Dijaki, kateri so četrti ali vsaj drugi gimnazijski razred dobro izvršili ter imajo namen, postati duhovniki nemškega viteškega reda, naj se po sklepu tekočega šolskega leta do 5. av-

gusta s šolskimi spričali in krstnimi listi osebno predstavijo pri vzgojevališčem vodstvu v Križankah, kjer bodo potem, ako bodo vsprejeti, za čas študij hrano in stanovanje brezplačno dobivali. — Imenovano vodstvo namerava tudi nekoliko pridnih, pobožnih mladeničev-nedijakov vsprejeti, da o svojem času postanejo bratje istega reda.

(Služba sekundarija.) V deželni bolnici ljubljanski izpraznjena je služba sekundarija z letnim adjutom 600 gld. — Prošnje za to službo poslati so vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 15. junija 1897.

(Daritev za rešitev življenja) v znesku 20 gld. je deželna vlada prisodila Matiji Spilarju, ki je dne 15. decembra 1896 obvaroval Jakoba Smrdu iz Postojine, da ni vtonil.

(Samomor.) Dne 1. t. m. obesil se je posestnik Jože Kunstek iz Spodnje Dobrove, okraj Trebnje, doma na svojem podu. Našla ga je njegova žena, ko je bil že popolnoma mrtev. Kunstek bil je baje nekoliko zmešan. Pripoveduje se, da si je na ravno tem mestu pred leti tudi njegov oče na enak način življenje končal. Imenovani bil je 57 let star ter zapustil ženo z šestimi nedoraslimi otroci.

(Iz Trsata) 8. maja. Včeraj 7. maja v jutro umrl je v Bosiljenu na kranjski meji grof Artur Nugent, posestnik trsatskega grada in Bosiljena. Te dni ga pripeljejo v družbinsko grobnico na Trsat, kjer počiva tudi njegov slavni oče maršal grof Laval N. Z njim izumrje en del rodbine, ker je umrl brez otrok, ostaje pa še drugih nečakov istega imena.

(Iz Klanjca.) Volitve za hrvaški sabor (dne 19. maja) so pred vratmi. Naša hrvaška ali prav za prav mažarska vlada izvolila si je mesec maj, ko bo zopet triumfirala nad pravičnostjo in hrvaško narodnostjo. Po naših manjših in višjih uradih opaža se neko strastno delovanje. Vsakdanje delo bolj zastaja, pripravlja se vse za bitko. Kandidat opozicije, dr. Mazzura, ki bi se smel vsaj sem ter tje osamljen v kakšnem kotičku našega sabora oglasiti, on ne sme zmagati v klanjskem kotaru, to se je vlada že zaklela. Govori se, da dobimo na predvečer volitev za sabor jeden ali morda tudi dva eskadrona huzarjev, ki bodo gledali, da se volitve v redu vršé! Kako blagodejna nam bo ta oborožena volitvena varnost, vemo iz prejšnjih časov; bojimo se pa takšne volitvene varnosti, kakor so jo imeli pretečeno leto Mažari sami. Kako daleč smo že zagazili v avtonomni Hrvatski, to je že neverjetno.

(Zrakoplovenje.) V četrtek, dne 13. t. m. ob 1/4. uri zjutraj se bodo dvignili iz Pariza, Strassburga, Berolina in Petrograda štirje zrakoplovi, prevideni z raznimi meteorološkim orodjem, ki samo zapisuje; ob enem bodo šli tudi drugi obljudeni zrakoplovi na kviško, vse tako, kakor dne 18. svečana t. l. Če bi kdo zapazil kak zrakoplov, naj zaznamva čas in smer plovenja ter naj to sporoči ali ljubljanski meteor. postaji, ali pa naravnost c. kr. osrednjemu meteorološkemu zavodu na Dunaju.

Darovi.

Za pogorelca Antona Močnik so darovali v prvi pa največji sili čč. gg.:

Jožef Preša	gld. 8.—
A. kaplan	2.—
B. Bartol	1.—
Fr. Hiersche	1.—
Mart. Molek	1.50
Anton Medved	1.—
Josip Golmajer	2.—
Jak. Pavlovčič	2.—
Dr. Josip Lesar	5.—
Dobra roka iz župnije Dražgoše	1.60
Jan. Šafer	2.—

Blagim dobrotnikom pa javlja ponesrečenec in podpisani urad srčno zahvale ter prosi Boga, da jih obvaruje podobne nesreče.

Včeraj je umrl oče nesrečnega pogorelca, Andrej Močnik, star 94 let. V celi okolici ni imel več vrstnika.

V Pečah, 7. maja 1897.

J. Lesar, župnik.

Grško-turška vojska.

Iz današnjih, spodaj navedenih brzojavk o grško-turški vojski je razvidno, da ne bo več dolgo, da se sklene premirje med obema državama in se prične s pomočjo evropskih velevlastij pogajanje glede miru.

Omenili smo že svojedobno, da turška vlada ni voljna skleniti miru brez vsake odškodnine. Velevlasti so sicer neki porok za to, da se Turčija nikakor ne bode okoristila na škodo Grške, vender je pa popolno gotovo, da bo zahtevala precejšnjo odškodnino od grške vlade. V potrjenje navedenega navajamo izjavo turškega zunanjega ministra, kakor jo objavljajo nekateri turškim vladnim krogom bližnji listi:

Kar se tiče naše politike, po vojski, pravi minister, stojimo še vedno vkljub našim zmagam na stališču, katero smo označili že začetkoma, da Turčija namreč ne pričakuje nobenih materijelnih koristij. Ona si noče nič siloma osvojiti. Želim najhitrejšega miru, da naša vojska ne prodira brez potrebe dalje. Kar se tiče pogojev miru, pravi minister: Turčija je imela od začetka vojne ogromne stroške, o katerih je vsak mislil, da jih brez večjega najetja posojil ne bo mogla poravnati. Jaz ne govorim le o armadi. Pomislite pa tudi le na ubožanje ljudstva ter škodo pri trgovini; povsem naravno je torej, da se po miru napravi obračun, katerega naj bi potem poravnal tisti, ki bi bil od velevlastij krivim spoznan.

Atene, 10. maja. Vse prebivalstvo se je izselilo iz Volo. Govori se, da se resno misli na sklepanje miru. Vlada je prosila velevlasti, naj naroče svojim admiralom, da ne ovirajo vkrcanja s Krete odzvanih čet na grške vojne ladije.

Atene, 10. maja. „Agence Havas“ poroča 8. t. m. ob 11. uri 30 min. po noči: Zagotavlja se, da se nahaja grška posadka še vedno v Imaretu in Zaligori. Turške čete so zasedle Volo.

Atene, 10. maja. Grška vlada izjavlja, da je za to odzvala vojake s Krete, ker jih potrebuje v Tesaliji.

Atene, 10. maja. Polkovnik Vassos je dospel včeraj zjutraj s Krete. Govori se o štirinajst dnevnem premirju.

Lamia, 10. maja. Prebivalstvo mest Domokos, Lamia kakor tudi bližnjih vasij se je jelo izseljevati. Govori se o sklepanju miru.

Atene, 10. maja. Turške čete so ugrabile v Volo več topov in precej živeža in vojnega materijala.

Atene, 10. maja. Grška vlada je naznanila velevlastim, da je odzvala s Krete 25 častnikov in 400 pešcev, ter obljubila, da v kratkem odzove vse ostale vojake. Po-

slaniki svetujejo vladi, naj zaupa svojo usodo velevlastim.

Atene, 10. maja. Grška vlada je pisмено prosila posredovanja velevlastij pri sklepanju miru. Poslaniki so obljubili svojo pomoč. Zagotavlja se, da je sultan voljan, udeleževati se pogajanj, ter zahteva nove določitve mejne črte.

Atene, 10. maja. Francoski in angleški konzul sta se podala k Edhem-paši, da poizvedujeta o položaju prebivalcev v Volo. Edhem-paša je obljubil, da se prebivalcem ne pripeti nič žalega, ako grško brodovje ne bode nadlegovalo turških čet.

Larisa, 10. maja. General Smolenski se nadeja novih napadov od turške strani. Grške čete pri Domokos so pripravljene na boj. Od Farzala sem prihajajo nove turške čete.

Carigrad, 10. maja. Danes so se sošli poslaniki k zaupnemu posvetovanju, pri katerem se bode ukrepalo neki o korakih glede posredovanja pri sklepanju miru.

Carigrad, 10. maja. Edhem-paša je dobil naslov maršala cele operacijske armade ter bil imenovan višjim poveljnikom vseh turških čet na grški meji. Saad-Eddin-paši je poverjeno vrhovno poveljništvo nad novo tretjo divizijo v Epiru.

Carigrad, 10. maja. Uradno se poroča, da so zasedle turške čete Volo v soboto dopoldne ob 10. uri.

Rim, 10. maja. „Opinione“ zagotavlja, da se velevlasti pogajajo o definitivni obliki posredovanja v grško-turški vojski.

Telegrami.

Dunaj, 10. maja. Poslanska zbornica je razpravljala v današnji seji o trgovinski pogodbi z Bolgarijo.

Kolonija, 10. maja. Kakor poroča „Kölnische Zeitung“, napadli so vstaši stotnijo avstrijskih vojakov pri Nerokuru, vendar brez vsake škode.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga 57 16 2

lekarna M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta števil. 1, poleg mesarskega mosta.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
8	9. zvečer	735.6	9.0	sl. jvzh.	oblačno	
9	7. zjutraj 2. popol.	735.6 733.6	7.5 17.4	sl. jvzh. sr. vzjvz.	del. jasno poloblačno	2.0
9	7. zvečer	732.9	12.2	sl. sever	oblačno	
10	7. zjutraj 2. popol.	733.2 733.1	9.0 13.7	sl. sszh. p. m. jvzh.	dež poloblačno	6.8

Srednja temperatura sobote 8.8°, za 4.3° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 12.4°, za 0.8° pod normalom.

C. in kr. dvorna

tovarna za izdelovanje orgelj
bratov Rieger

v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.

Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.

Izvrstne, cenene cerkvene orglje

pod prav ugodnimi pogoji. 23 26—9

Seznam orgelj brezplačno.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 152 24-21

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapечатih izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Sidro

Liniment. Capsici compos.

144 7 iz lekarne Richter-jeve v Pragi

priznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 46 25-20

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Dr. Alojzij Franko

Gabrijela Frankova roj. Doljakova

poročenca.

U Solkanu. dne 10. maja 1897.

Posebne obvestnice se ne razpošiljajo.

324 1—1

Otvoritev nove pekarije.

Čast mi je naznanjati p. n. slav. občinstvu mesta Idrije in okolice, da otvorim svojo

novo pekarijo v Idriji

v Rožnih ulicah števil. 156.

Razum kruha delal bodem vsakovrstne sladčice in pijače za gospode in dame.

Nadejam se, da bode slavno občinstvo moje novo podjetje podpiralo z blagohotno naklonjenostjo; trudil se bodem vedno z najsolidnejšo postrežbo zadovoljiti.

Z odličnim spoštovanjem

Tomo Starčevič.

325 1—1

Dunajska borza.

Dne 10. maja.			Dne 8. maja.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 85 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150	gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	85	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	—	Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	20	—
Avstrijska zlata renta 4%	122	55	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	26	—
Avstrijska kronrska renta 4%, 200 kron	101	35	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	35	Salmove srečke, 40 gld.	70	25
Ogerska zlata renta 4%	122	30	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	133	50	St. Genois srečke, 40 gld.	73	50
Ogerska kronrska renta 4%, 200 kron	99	80	Dunavske vravnave srečke 5%	127	50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	948	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	50	Ljubljanske srečke	23	25
Kreditne delnice, 160 gld.	362	90	Posojilo goriskega mesta	112	50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154	—
London vista	119	55	4% kranjsko deželno posojilo	98	75	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gld. st. v.	3500	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	62 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	80	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	366	—
20 frankov (napoleonor)	9	52 1/2	Prioritetne obveznice državne železnice	—	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77	75
Italijanski bankovci	45	30	južne železnice 3%	176	50	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
C. kr. cekini	5	65	južne železnice 5%	126	10	Montanska družba avstr. plan.	89	50
			dolenjskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155	75
						Papirnih rubljev 100	128	87

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.